

Temat: Tradycje Wielkanocne.

1. Niedziela Palmowa

Świętowanie Wielkiej Nocy rozpoczynamy już tydzień przed Wielką Niedzielą.

Obchodzimy na pamiątkę przybycia Chrystusa do Jerozolimy.

**Dawniej palmy były robione z bukszpany,
wierzby, piórek i kwiatów.**

A dziś są pełne uroku i koloru

KONKURS NA NAJWYŻSZĄ PALMĘ

2. WIELKI PIĄTEK

- Post ścisły.
- Jedyny dzień w roku bez Mszy Świętej, odprawiana jest Liturgia Męki Pańskiej.

To dzień
zadumy.

DAWNIEJ w WIEKI PIĄTEK...

- Myto się w źródlanej wodzie, co miało zapewnić zdrowie i urodę.
- Kobiety sadziły czosnek, mężczyźni obchodzi 3 razy gospodarstwa.
- Pełniono wartę przy grobie pańskim.

**Podkarpacki
zwyczaj „wieszania
Judasza”.**

KUJAWY - Pogrzeb żuru i śledzia oraz przywołówki

KRAKOWSKIE PUCHEROKI

3. Malowanie jajek

- KRASZANKI
- Nalepianki
- Oklejanki

4.
**WIELKA
SOBOTA –
ŚWIĘCENIE
POKARMÓW**

CO DO KOSZYCZKA?

SYMBOLIKA POTRAW

- **Baranek wielkanocny** – to symbol zwycięstwa życia nad śmiercią i dobra nad złem.
- **Babka wielkanocna** – symbolizuje dostatek i mnożenie dobra. Tak jak ciasto, z którego piecze się babkę, rośnie na drożdżach, tak samo rośnie nasza wiara, nadzieja i miłość.
- **Chleb** – jest dla chrześcijan symbolem ciała Chrystusa. Nasi przodkowie wierzyli, że jeśli włożą chleb do koszyka wielkanocnego, to będą cieszyć się zdrowiem i szczęściem przez cały kolejny rok.

- **Sól** – symbolizuje prawdę i strzeże dom przed złem. Wysypana przed progiem chroniła rodzinę przed diabłem.
- **Jajka** – oznaczają początek („ab ovo” to po łacinie znaczy „od jajka”, czyli właśnie „od początku”) i życia. To najbardziej popularny symbol Wielkanocy!
- **Chrzan** – oznacza siłę fizyczną. Nasidziadkowie wierzyli, że chrzan z koszyczka wielkanocnego doda im sił aż do następnej Wielkanocy.
- **Wędlina** – dla naszych dziadków była symbolem dostatku i... zdrowia.
- **Bukszpan** – on też ma swoje znaczenie! Jest wiecznie zielony, dlatego oznacza nadzieję na życie po śmierci.

5. WIELKANOCNE ŚNIADANIE

DZIELENIE SIĘ JAJKIEM I SKŁADANIE ŻYCZEŃ

6. ŚMIGUS - DYNGUS

I KIEDYŚ
I DZIŚ JEST
TAKI SAM

CZY TO TYLKO POLEWANIE WODĄ?

- **podczas śmigusa** chłopcy delikatnie smagali gałązkami wierzby łydki napotkanych dziewcząt, ewentualnie kropili panny wodą – stąd wyrosła obecna tradycja wielkanocna.
- **w trakcie dyngusa** chodziło się od domu do domu, w formie życzeń oraz śpiewu prosząc o słodczyce czy pieniądze.

„Płomyk” nr 30/31 wydany 6 kwietnia 1936 r. w Warszawie.

- „Dyngusiarze szykowali wcześniej wózek – na dwóch kółkach, na drewnianej ramie, z dyszlem.

Cały wózek malowano na czerwono. Na środku wózka stawiano koszyk i koguta z piórek.

- Wedle zwyczaju tak wędrowali: najpierw szedł komendant – chłopiec ubrany odświętnie
- Za komendantem maszerowali muzykanci – skrzypek, basista i bębniista, potem chłopiec z wózkiem i kogutkiem, na końcu inni dyngusiarze.

- Przed chatą komendant kłaniał się gospodarzowi i pytał, czy pozwoli zaśpiewać dyngusiarzom.

Gdy gospodarz pozwolił, dyngusiarze wchodzili do domu, a chłopiec z wózkiem jeździł nim po całej sieni. Pod osią kół wózka ukryty dzwonek dzwonił nieustannie, kogut piał, a chłopcy wystukując takt laskami, śpiewali chórem:

O Maryjo, o Jezusie,

Przyśliśwa tu po dyngusie

Przyśliśwa tu z gojikim

Siedzi kura z jojkim.

- Po przyśpiewkach, gospodyni częstowała chłopców, jajami, świątecznym kołaczem i kiełbasą.

STARA POLSKA POCZTÓWKA

Jan Twardowski, „Wielkanocny pacierz”

„I wiem, gdy łzę swoją trzymam
jak złoty kamyk z procy –
zrozumie mnie mały Baranek
z najcichszej Wielkiej Nocy”.

K.I. Gałczyński, „Dzieci na Wielkanoc”

**„Ty dzieciom na Wielkanoc odpuść wszystkie winy:
że rozlały atrament, że zbiły słoiki –
gdy tak smacznie śpią nocą,
nie dziw, że we dnie psocą,
że wciąż w ruchu są, jak małe listeczki brzeziny.
Ty także byłeś mały. To historia dawna, powiadasz. Ja
rozumiem – dzisiaj nosisz krawat,
parasol i notesik,
ale gdyś jest wśród dzieci,
czy nie jesteś znów dzieckiem, powiedz, czy nieprawda?”.**

RADOSNEGO ŚWIĘTOWANIA

Święto Wielkiej Nocy to czas nadziei i otuchy. Czas odradzania się wiary w siłę Chrystusa i w siłę człowieka.

Życzymy Wam, aby Święta Wielkanocne przyniosły pokój, radość, miłość oraz wzajemną życzliwość. By stały się źródłem wzmacniania ducha!

Uczniowie klasy 5 :)

